

er det eneste, jeg kan tænke mig, at man kunde gaa til.

Gaar man over til Godstrafikken, skal jeg fremhæve, at det er mærkeligt at se, at paa samme Tid som man har en Toldkommission, som endog har foreslaaet Eksportgodtgørelse til Jordbruget, tænker man paa at forhøje Taksterne for Gods. Ere Taksterne for lave, hvad jeg ikke tror, vil det jo kun sige, at man giver en Eksportgodtgørelse her, og det er dog fornuffigere end at give den i Havnene, hvorved man kan komme i Ustand med de Nationer, hvortil Eksporten gaar. Der er i øvrigt den Mærkelighed ved den Omstændighed, at man klager over de lave Godstakster, at da man tidligere havde de højere Godstakster, saa Banerne sig nødsagede til at nedsætte Taksterne meget betydeligt for de store Forsendelsesfirmaer, og der var da Nedsættelsen saa betydelig, at da de ny Takster kom i Gang, kom disse begunstigede Firmaer i Virkeligheden højere op, end de havde været tidligere. Vi erindre jo alle de Klager, der løde fra Slagterierne og Mejerierne over, at de nu kom til at betale paa de lange Afstande et Par Kroner mere, end de havde gjort før. Det viser sig altsaa, at naar alle skulle stilles lige, ere Taksterne ikke for lave, og jeg behøver ikke at fremhæve her, hvilken stor Skade det vil være for hele Erhvervslivet, hvis vi nu forhøjede Taksterne for Handelsstanden, for Jordbruget, Industrien og for os alle. Og da Indtægten af Godsforsendelse omtrent balancerer med Halvdelen af hele Indtægten, altsaa staar lige med Persontrafikken, vilde det paa den anden Side blive en forsvindende Del, man vilde opnaa ved alene at forhøje Persontaksterne.

Skal der skaffes større Indtægt, maa man gaa til de allerkorteste Afstande, for det er dem, der i Virkeligheden bære den store Forrentning af Banerne, og det tvivler jeg dog om, at man vil gaa til i noget af Tingene. Der er desuden en Ting at sige dertil, og det er, at de lave Takster have virket for kort, til at man deraf kan drage en absolut afgørende Slutning. De første Aar, efter at Takstloven var vedtagen, var der ualmindelig store Anskaffelser til Banerne til forøget Materiel paa Grund af tidligere Aars Forsømmelser, og der kom desuden flere Baner til, som ikke have virket tilstrækkelig længe. Man maa virkelig lade et saadant System have tilstrækkelig Tid til at udvikle sig og til at vinde Indgang hos Befolkningen, inden man gaar hen og drager Slutninger af Resultaterne,

Slutninger, som jeg tror, ere fejlagtige. Og vil man endelig en Gang højere op med Taksterne, vinder man langt mere ved at vente nogle Aar. Det tager nemlig Tid at indarbejde i Befolkningen den retteste Maade at udnytte de lave Takster paa. Har Befolkningen først lært fuldt ud saavel med Hensyn til Person- som til Godstrafikken at anvende det udmærkede Hjælpemiddel, de have i en god Kommunikation, og man saa gaar hen og forhøjer Taksterne noget, vil en ringe Forhøjelse maaske ikke skade, men at gøre det i dette Øjeblik, er efter min Mening et stort Ansvar at paatage sig. Man afskærer derved den Nytte, de lave Takster endnu kunde gøre, og naar i Virkeligheden ikke det, man vil. Tværtimod! Jeg vil altsaa vedblivende fastholde, at man bør blive staaende ved det nuværende System, indtil man efter en længere Aarrække har haft Lejlighed til at erfare, om det virkelig er saa daarligt.

N. Andersen: Det har ikke været mig nogen særlig Overraskelse i Dag at høre, hvad jeg har hørt saa tidt i Kommissionen, at det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) ikke er stemt for at gaa med til en Takstforhøjelse. Jeg kan i nogle Retninger til Dels være enig med det ærede Medlem, men ogsaa kun i nogle. I det hele og store har jeg aldrig været i Tvivl om, at vi gik alt for urimelig vidt i Retning af Takstnedsættelser, da vi affattede Loven af 1896. Paa den anden Side maa jeg erkende — det kan jo ikke bestrides — at de billige Takster have i den Tid, Takstloven har eksisteret, i meget høj Grad været medvirkende til den stærke Trafikforøgelse. Og hvis man vil regne fornuffigt, hvad vi jo alle ville, naar vi kunne træffe det, tror jeg, at naar man vil skride til en Revision af Jernbanetaksterne her i Landet, skal man vogte sig for at gaa til den modsatte Yderlighed af den, vi gik til forleden Aar. Man maa særlig vogte sig for at gaa til saadanne Takstforhøjelser, at maaske ikke alene den Trafikforøgelse svinder, vi have opnaaet i de Par Aar, Takstloven har været raadende, men at vi muligvis ogsaa kunne komme til en virkelig Trafiknedgang, ogsaa sammenlignet med den Trafikmængde, vi havde før Takstloven traadte i Kraft. Det vilde jo være i allerhøjeste Grad uheldigt, ikke alene for Statsbanerne selvfølgelig, men — og deri er jeg enig med det ærede Medlem for Esbjerg — ogsaa for hele Samfundet, hvis vi kom til saa høje Takster, at det i væsentlig Grad vilde influere paa den Maade, hvorpaa